

حریت فکریه

عمل اداره سي: باب عالي جاده سنده
يکي عثمانلي مطبعه و کتبخانه سي
آبونه شرائطي: }
عالمك عثمانيه ايچون سنه ليکي ۴۰ آلتی آيلقي ۱۵ غروشد
عالمك اجنبيه ۵ ۱۲ ۵ ۷ فراقدر

جلال نوری بك

شعر

کندیم

باق چہرہ مہ : بن زلزله لر ، فی رطینہ لر دن ،

خیر چین عصی بویہ علوریز و بریشان

دو شدم بودرین ظلمتہ ؟ سینہ مدہ بوتون قان ،

روح مدہ ، دماغ مدہ ، خیال مدہ بوتون کین .

باق ، کوزلریک رنکی ناصل صاعقہ افشان ؛

ہر بلہ سی باقی ایشہ ناصل لعنت و نفرین !

عصیان و بلاہم ، شرر برق غرابم ،

وجدانی ، ایمانی طور اقلہ بوغدم ؛

ظلمت لرہ بر قانی جہنم کی دوغدم ؛

برداہیم ، آتم ، عمان قضایم ،

حاکمی ہنوز دون بکا بر فی رطینہ ، صرصر

روح مدہ فقط شیمدی ہم فی رطینہ لر وار .

بن فی رطینہ ہم شکل ائم ، روح مائم ،

آدا نام ہم سجدہ مہ ، سجدہ مہ بیلہ اغفال !

ہر قہقہہ مک غایہ سی بر کذب و ریادر ،

بر کذب و ریابندہ بوتون کوردیکک آمال ،

آمالک اُک یوکسی تکریم بلادہر ،

تکریم بلا ، ایشہ تسلی حیام ،

وحشت لرہ ، مات لرہ بن آبدہ یابدم ،

... انکار ایدرک شیطانہ طاہدم .

حفظی توفیق

قلامیش :

نہیں

نہیں

روح مدہ بر ہویت ملعونہ وار ہم ،

حاکم تحسسانہ ، معنای شعرینہ ؟ ...

عمرک بوتون بودرد دوا ناپذیرینہ :

فریاد ایچندہ شیمدی پتہاے ایکلام ...

بیام ، بواسطہ ایلہ بیلم کہ بن نیم ؟

بر سر سری حسن و حقیقتی ہم ؛ خبر ! !

نغمہ مدہ وارلنک اوقونور اشتکالری ،

ماہیت حیاتہ معارض نشیدیم :

روحک بوافعال ایلہ باقی سانحاتہ ،

امواج روح زاری مفسر میدر نہدر ؟

- فکرک بوکون قوافل امواجی بکڑہ تیر - :

- انسانلرک ممانہ شتابان حیاتہ ؟ -

روح مدہ بر قارالئی کہ فی فہم وقامہ ،

سر بر خیلاتہ بیک شکل وامہ ...

اسکچلی : محمد صدیقی

حریت فکریہ جریڈہ اسبوعیہ سنک ۸ نومرولی

نسخہ سنک صوک بحیفہ سندہ کی سؤلہ جوابدر :

معلوم عالیگزدر کہ قرآن عظیم الشان اسبابک تنوعی

ووقایعک تجددی حسیلہ یکرمی سندہ مجتہداً و متفرفاً

شرق زول ایشدر .

مدت مذکورہ اثباتہ نہ بخ وفسوخ و خاص و عام

کبی احکام شرعیہ نک طرف الہیدن تبدل و تفسیری

ایجاب ایدن ہر نوع آیات فرقانیہ نازل اولش و مصالح

عباد و مقتضایات احوالہ کورہ آیات جلیلہ نک بعضی

بعضی تفسیر و ایضاح ایشدر .

والحاصل قرآن کریم شمدیکی مصحف شریفک

ترتیبہ کورہ نازل اولماشدر ؛ بلکہ بر آیت شریفہ نک

حین نزول سندہ فیخر کائنات افسدمن آیت مذکورہ نک

فلان سورہیہ و یا خود فلان آیتدن صکرہ وضع اولنشی

امر و فرمان بیوررلر ایدی . بو حال سید الانبیانک ارنحال

سعادتلرینہ قریب (الیوم اکملت لکم دینکم) آیت

کریمہ نک نزولہ قدر دوام ایلدی .

بنابرین عصر سعادتہ قرآن کریمک بر مصحف حالتہ

جمع ایدامی مناسب دکل ایدی زیرا جمع ایدیلہ ایدی

جواب صواب اولدینی اعتقادندہم .
چونکہ پیغمبر ذیشان افندمن نازل اولان آیات
شریفہ نیک حرفیاً یا زلستی امر و فرمان بیورمش (وائالہ
لحافظون) مصداق شریفنچہ جناب رب العالمین قرآن کریمک
حفظ و صیانتی تکفل بیوردیفندن بنہ کندی الہامات
ربانیہ و ارادۂ صمدانیہ سیلہ متفرق اولان آیات شریفہ
اصحاب کرام طرفندن جمع و ترتیب ایدیہرک قرآن کریمک
حفظ و صیانتی حقندہ اولان وعد الہی یری بولشدہر .

دارالفنون و مدرسۃ الواعظین

حدیث شریف معلمی

مکی بن عمرو

مأمورینک حالت روحیہ سی

حکیم دقیقہ دان جلال نوری بک افندی بہ
جداً (حریت فکریہ) دہ رفکر حریتلہ اجالہ
قلم ایدیہرک سائر ارباب فکر و قلمہ نمونہ نمای جرأت
اولان مقالاتکیزی برخواش مستثنی ایلہ او قویان ،
ہر اوقودنچہ روحاً کالانکیزہ حیرتی آرتان بومفتون
من ایا کزہ ، مجموعہ نیک ایکنہچی نسخہ سی ترین ایدن
« اخلاق مأمورین » سرلوحہ ملی مقالہ کز بر ساق اولدی .
اولکی سنہ بہ قدر دوام ایتمش اولان « ملکیہ »
مجموعہ سندنہ مأمورلرک مسالکی ، احوالی ، حالات
روحیہ سی ، تعبیر کز جہ سجایای حقندہ برخیل مقالہ لردہ
بن یازمشدم . کندم او زمرہ دن بولندیئم ، عمرمک اون
بش سنہ سی اومحیط ایچنڈہ کچیردیکم ، حالادہ کچیرمکدہ
اولدیئم ایچون بر جوق صفحاتہ ، مختلف اشکالہ اطلاع
حاصل ایتمش بولونیورم . بو اعتبارلہ « مأمورلرک حالات
روحیہ سی » حقندہ سرد مطالعاتہ کندیمدہ بر حق
و صلاحیت دیمزسم ہلہ بر قناعت و جرأت کوردیورم .
مقالہ کزدہ کی شدتلرہ مستحق اولانلر ایچون ہیچ

بمدالجع بنہ آیات قرآنیہ نازل اولدیفندن ترتیب اولک
ناقص اولسی لازم کاور ایدی .

خصوصیلہ نبی محترم افندمنک اواخر عمر سنبہ لرنڈہ
وحی الہی کثرتلہ نوارد و تعاقب ایتمش ایدی .

فقط نبی ذیشان افندمنک حین ارتحال لرنڈہ صحابہ
کرام حضراتی آرق و حیک منقطع اولدیفنی و امر
تشریمک نہایتہ ایردیکنی و ترتیب نبوینک ختام بولدیفنی
اکلا دقلری کی بامہ وقعہ سندنہ مسیلۃ الکذاب عیار بہ سندنہ
حفاظ قرآدن یوزلر ایلہ ذوات کرامک احراز رتبہ
شہادت ایلدیکلرینی کورنچہ ابو بکر الصدیق حضرتلرینک
زمان خلافتندہ حیاندہ قالان حافظلری بر آریہ طویلا یوب
ذہن لرنڈہ محفوظ اولان آیات قرآنیہ سی جمع و ترتیب
ایلدیلر .

بو حالدہ قرآن کریمک زمان صدیق اعظمیدہ جمع
و ترتیبی حکمت اوزرہ مبتنی ایدی . دہا اول و دہا صکرہ
جہی مناسب دکل ایدی .

مع مانیہ قرآن کریمک کافی عصر سعادتندہ متفرق
صورندہ کاغذلر ، لوحلر ، دریلر ، کیمکدر و سائرہ
اورزبنہ یازلمش ایدی . زمان صدیق اعظمیدہ قرآن کریم
جمع اولتورایکن یالکیز صحابہ کرامک محفوظات ذہنیہ لربنہ
مرامعتلہ اکثفا ایدیوب بلکہ نبی محترم افندمنک عصر
سعادت لرنڈہ و حضور پیغمبریدہ یازلدیفنی مقبول الشہادہ
بر جوق ذوات کرامک شہادت لریلہ ثابت اولان اوراق
و لوحلرہ دخی مراجعت اولتمش ایدی .

کتب صحاحدہ بیسان ایدلشدرکہ بو کون مصاحف
شریفہ دہ یازیلان آیات جلیلہ قرآنیہ نیک کافی حرفیاً
عصر سعادتندہ دخی یازلمش ایدی .

و قرآن کریمک عصر نبویدہ محفوظ و محف شریفہ دہ
مکتوب اولدیفنی (تیلو صحفا مطہرہ) آیت شریفہ سی
دخی اثباتہ کافی بر دیلر جایلدر . یالکیز صحابہ کرام
حضراتی متفرق اولان آیات جلیلہ ی بوشکل حاضر اوزرہ
جمع و ترتیب بیوردیلر بویانامز ایراد بیوردیلان سؤلکیزہ